

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Aan: Coördinatorenoverleg d.d. 5 oktober 2020

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Contactpersoon
5 1 26
T 5 1 26
5 1 26 @minszw.nl

memo

Niveau steunpakket CN per 13 oktober 2020

Datum
25 september 2020

Onze referentie

Inleiding

Bij gelegenheid van het vaststellen van de contouren van het Noodpakket CN 3.0 bij de augustusbesluitvorming is voor Caribisch Nederland besloten tot een verlaging van het subsidieniveau (van 80% naar 70%). Neerwaartse bijstelling is in lijn met de ontwikkeling in de Eur. Nederlandse NOW3 (van 90% naar 80%). Sindsdien is de situatie in CN echter in korte tijd verslechterd, wat beleidsmatig aanleiding vormt om de verlaging van 80% naar 70% opnieuw af te wegen.

SZW is voornemens het voorstel tot het vooralsnog aanhouden van deze verlaging mondeling in te brengen in de MCC van 6 oktober of MR van 9 oktober. Zie ook de bijlage bij deze memo, die een puntsgewijze beschrijving van het voorstel bevat.

Afweging

- Anders dan in augustus was voorzien, is de actuele situatie in CN momenteel ronduit dramatisch te noemen.
- Het aantal besmettingen neemt met name op Bonaire razendsnel toe (momenteel 79 actieve patiënten), wat in contrast staat met de situatie in het voorjaar, toen er slechts enkele besmettingen waren en er – afgezien van de sluiting van het luchtruim - van overheidswege geen beperkingen aan burgers en bedrijven werden opgelegd. Dat is nu anders. Er geldt een lichte *lock down*, waarbij restaurants, niet-essentiële winkels en kantoren verplicht werden gesloten. Ook omvat de maatregel een verbod op het uitoefenen van contactberoepen en moeten sportscholen en casino's sluiten. Per 30 september 2020 is een versoepeling op de maatregelen van 21 september afgekondigd, waarbij de horeca tot maximaal 50% van de capaciteit open mag en het uitoefenen van contactberoepen weer is toegestaan. De huidige maatregelen gelden vooralsnog tot 31 oktober a.s.. E.e.a. heeft vergaande consequenties voor het eiland. Door de afkondiging van code oranje is het vertrouwen in Bonaire als reisbestemming verdwenen en boeken reisorganisaties reizen naar Bonaire massaal om. Het eiland loopt opnieuw in snel tempo leeg en wat in het toerisme de afgelopen weken voorzichtig was opgestart, brokkelt razendsnel af.
- Voor Sint Eustatius en Saba is de situatie niet beter. Het bestuurscollege van Saba en de Regeringscommissaris van Sint Eustatius richten zich in een 'alambrief' van 25 september jl. tot de voorzitter van de hoogambtelijke Stuurgroep CN om aandacht te vragen voor de precare situatie van het bedrijfsleven op deze eilanden. Het ontbreekt aan een lokale, interne markt die bedrijven kunnen aanboren om verlies aan buitenlandse toeristen op te vangen. Ter illustratief van de problematiek wordt genoemd dat alleen al op Saba 4 hotels en 2 duikscholen in zwaar weer verkeren. Het is maar zeer de vraag of

het gat dat ontstaat na een faillissement kan worden opgevuld, zo schrijven de bestuurders. Als bedrijven op Sint Eustatius of Saba omvallen dreigt dan ook het gevaar dat de eilanden geruime tijd op achterstand komen te staan.

- Met de kennis van nu zou bij gelegenheid van de augustusbesluitvorming een andere inzet zijn gepleegd. Het is zaak om nu – nu de verlengingsregeling nog moet worden vastgesteld – snel op de gewijzigde situatie te acteren.
- Het is nu niet het goede moment om de subsidie van 80% naar 70% terug te brengen. Ook de RCN-Unit SZW adviseert op basis van de lokale situatie met klem om vanwege de actuele situatie niet op dit moment te versoberen.
- Vermindering van de subsidie naar 70% in combinatie met de huidige ontwikkeling zal de economie naar verwachting blijvende schade berokkenen. Horeca (als voorbeeld) die nu omvalt zal niet snel weer kunnen opstarten, waardoor het eiland aantrekkelijkheid verliest t.o.v. alternatieve vakantiebestemmingen en een economische herleving belemmeren.
- Tot slot zullen meer mensen onder het sociaal minimum komen bij een verlaging van de vergoeding naar 70%. Werkgevers zijn niet verplicht om het salaris voor 100% door te betalen, maar kunnen hiervan afwijken als de werknemer niet werkt. Nu meer werknemers (weer) volledig thuis zitten, kunnen werkgevers besluiten het inkomen niet aan te vullen tot 100%.

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Datum
25 september 2020

Onze referentie

Beoogd besluit en kostenraming

- Beoogd besluit is het vooralsnog bevroren van de bijstelling naar 70% (dus op 80% laten) tot de al aangekondigde heroverweging eind dit jaar.
- De hiermee gemoeide extra lasten zijn circa € 1 mln., voor uitstel met 3 maanden. Deze maatregel betreft zowel de werkgevers (voor hun werknemers) als de gewezen werknemers (van wie de uitkeringsduur wel wordt beperkt tot 3 maanden). Hiervoor wordt beroep gedaan op de generieke middelen.
- Overigens is er bovendien sprake van meerkosten in verband met het kabinetsbesluit voor uitstel van de invoering van de vermogenstoets zelfstandigen. Dit zal ook voor CN worden doorgevoerd. De kosten daarvan bedragen € 0,5 mln. berekend over een periode van vooralsnog 3 maanden.

Politieke aspecten

- Tot op heden zijn (ontwikkelingen in) maatregelen op CN in lijn met maatregelen in Europees Nederland. Als de verlaging van de vergoedingspercentages niet doorgaat, wordt van deze lijn afgestapt. Dit kan de discussie met o.a. de sociale partners over de hoogte van de vergoeding in de NOW verder voeden. De afwijkende lijn voor CN t.o.v. Europees Nederland (over de invulling waarvan de Kamer bij brief van 30 september is geïnformeerd) vergt dus een sluitende onderbouwing.
- De wezenlijk andere situatie in CN, ook door de schaal en de relatief eenzijdige arbeidsmarkt maakt een afwijkende keuze ten opzichte van Europees Nederland ons inziens verdedigbaar. Om die reden bevat de 'noodregeling' CN op onderdelen nu al wezenlijke afwijkingen van de NOW.
- Gezien de actuele situatie in CN mag er in de Tweede Kamer op draagvlak worden gerekend voor het bevroren van bijstelling naar 70%. De sociaaleconomische situatie op de eilanden is immers precair en niet te vergelijken met Europees Nederland, waardoor bijstellen van de subsidie naar 70% hard aan kan komen, met effecten die haaks staan op tot dusver gepleegde inspanningen in het kader van het ijkpunt bestaanszekerheid.

BIJLAGE**Puntsgewijze beschrijving voorstel subsidieniveau SZW-noodregeling CN (tijdelijk) vasthouden op 80%**

Directie
Werknemersregelingen
 Afdeling Werkgevers en SZ
 buiten Europees Nederland

Datum
 25 september 2020

Onze referentie

Augustusbesluitvorming:

- Verlagen subsidiepercentage CN van 80% naar 70% naar analogie van ontwikkeling NOW3, die in de 1^e tranche van 90% naar 80% gaat
- Introduceren vermogenstoets voor zelfstandigen naar analogie van TOZO3 (nadien besluit uitstel in TOZO3; dit wordt door vertaald naar CN)

Ontwikkelingen CN:

- Sinds augustus enorme toename aantal besmettingen op Bonaire
- Overheidsmaatregelen: onder meer dwingende beperkingen voor horeca (maximaal 50% capaciteit toegestaan en code oranje van toepassing, waardoor reorganisatie Bonaire mijden), Saba en St. Eustatius zitten eveneens 'op slot' (geen luchtverkeer)

Overleven van bedrijfsleven CN dient hoge prioriteit te hebben:

- Omvallen van bijv. horeca zal blijvende economische schade veroorzaken. Herstart niet snel mogelijk, waardoor CN aantrekkelijkheid verliest en economische herleving wordt belemmerd.
- Massale ontslagen duwt mensen in armoede; sociale vangnet in CN is relatief beperkt t.o.v. Eur. Nederland (er is geen WW en de subsidieduur voor gewezen werknemers wordt beperkt tot 3 mnd).

Politieke aspecten

- Afbouw naar 70% kan gelet op preciaire situatie in CN relatief hard aankomen, waardoor risico op onevenredig grote sociaaleconomische impact, met negatief effect op tot dusver gepleegde inspanningen in het kader van het ijkpunt bestaanszekerheid.
- Risico op precedentwerking en uitstralingseffect op versobering NOW3 is er wel, maar de situatie in CN is aantoonbaar anders. De eilanden zijn van zichzelf al bijzonder kwetsbaar vanwege de kleine schaal en eenzijdige arbeidsmarkt, waardoor de van overheidswege opgelegde beperkingen (zoals op Bonaire limitering capaciteit horeca en op Saba en Sint Eustatius de nog geldende sluiting van het luchtruim) een relatief grote impact hebben. In Eur. Nederland gaan de beperkingen momenteel niet zover.

Financieel

- Meerkosten van vooralsnog (voor 3 maanden) vasthouden aan huidige subsidiepercentage van 80% in plaats van verlaging naar 70%: circa 1 mln.. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de generieke middelen.
- Niet doorvoeren van de vermogenstoets voor zelfstandigen kost € 0,5 mln.. per 3 maanden. Ook hiervoor wordt beroep gedaan op de generieke middelen, d.w.z. de 'algemene pot' voor het steun- en herstelpakket.

Tijdpad en communicatie

- Besluitvorming kan geen uitstel lijden in verband met het aflopen van de huidige regeling per 13 oktober 2020.
- Volgend op de besluitvorming dient de verlengingsregeling z.s.m. te worden vastgesteld en het parlement te worden geïnformeerd.